

rTMS: een nieuwe puls in de behandeling van depressie

Dr. Marrit K. de Boer, psychiater / onderzoeker
Universitair Centrum Psychiatrie, UMCG
NNNSA symposium, 16 maart 2018

In het nieuws

- ▶ Juni 2017, Zorgverzekeraars Nederland
  - ▶ rTMS wordt vergoed voor de behandeling van therapieresistente depressie
  - ▶ Voorwaarde is dat rTMS wordt aangeboden in combinatie met cognitieve gedragstherapie (CGT)

Zorgverzekeraars Nederland, Circulaire Therapieën, juni 2017

Opbouw presentatie

- ▶ Wat is rTMS?
- ▶ Indicatiestelling rTMS
- ▶ Aanbod rTMS in Universitair Centrum Psychiatrie
- ▶ Bijwerkingen en contra-indicaties
- ▶ Belang van landelijke samenwerking

Wat is rTMS?

- ▶ Repetitieve Transcraniële Magnetische Stimulatie
- ▶ Magneetveld gaat steeds kort aan en uit
- ▶ Hersengebieden stimuleren of remmen
- ▶ Onderzocht voor verschillende psychiatrische en neurologische klachten
- ▶ Voldoende evidentie voor effectiviteit in behandeling van depressie

o.a. Lefaucheur et al., 2014

Indicatiestelling rTMS

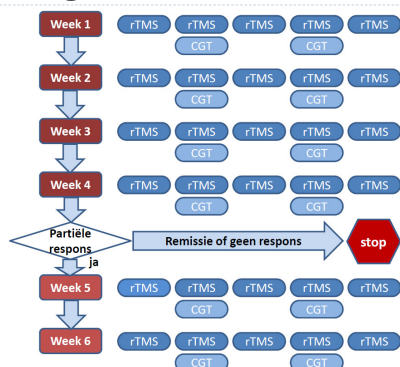
- ▶ Wordt vergoed voor patiënten met een depressie die de volgende behandelingen hebben gehad:
  - ▶ Minimaal twee antidepressiva geprobeerd
  - ▶ Minimaal één psychotherapie in voorgeschiedenis
- ▶ Samenvatting literatuur rTMS:
  - ▶ "Patiënten die ongeveer halverwege de behandelstappen van de multidisciplinaire richtlijn depressie zijn, en bij wie sprake is van een matig-ernstige tot ernstige depressie"

Zorgverzekeraars Nederland, Circulaire Therapieën, januari 2018;
Lefaucheur et al., 2014

Uitvoering rTMS

- ▶ Patiënt zit in gemakkelijke stoel
- ▶ Resting motor threshold (RMT) bepalen
- ▶ Start behandeling
- ▶ Keuze van behandelparameters:
  - ▶ Localisatie: linker DLPFC
  - ▶ Stimulus-intensiteit: 120% RMT
  - ▶ Stimulatiefrequentie: 10 Hz
  - ▶ Pulsen per sessie: 3000
  - ▶ Aantal sessies: 20-30

Uitvoering rTMS en CGT

Mogelijke bijwerkingen van rTMS

- ▶ Wat oncomfortabel gevoel door tikjes op het hoofd
- ▶ Spiertrekkingen op het hoofd door de stimulatie
- ▶ Hoofdpijn
- ▶ Gehoorschade (oordopjes gebruiken)
- ▶ Zeer zeldzaam: epileptisch insult

Contra-indicaties

- ▶ **Contra-indicaties:**
  - ▶ Epilepsie bij patiënt of een eerstegraads familielid
  - ▶ Recent CVA of recente intracranieële chirurgie (<3 mnd)
- ▶ **Relatieve contra-indicaties:**
  - ▶ Hoge doseringen clomipramine of bupropion
  - ▶ Depressie met psychotische kenmerken
  - ▶ Middelengebruik of -onttrekking
  - ▶ Metaal in het hoofd

rTMS in combinatie met medicatie

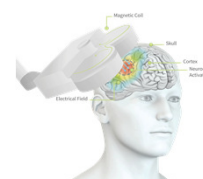
- ▶ Over het algemeen goed te combineren met medicatie
- ▶ Relatief vaak onderzocht in combinatie met antidepressiva

Landelijke samenwerking rondom rTMS

- ▶ Plannen voor landelijke richtlijn
- ▶ Structureel behandeluitkomsten evalueren?
- ▶ Samenwerken rondom nieuw onderzoek waarbij gebruik gemaakt wordt van andere parameters bij rTMS?

Samenvatting

- ▶ Wat is rTMS?
- ▶ Indiciestelling rTMS
- ▶ Aanbod rTMS in Universitair Centrum Psychiatrie
- ▶ Bijwerkingen en contra-indicaties
- ▶ Belang van landelijke samenwerking

m.k.de.boer@umcg.nl